

مقدمه

برای پیشبرد کارها و دستیابی به اهداف سازمان، داشتن یک برنامه‌ریزی دقیق، ضروری است. یکی از این برنامه‌ریزی‌ها مربوط به فعالیت‌های اقتصادی است.

درباره تعریف بودجه در یک مقاله دیگری از سایت برای شما اطلاعات لازم را گردآوری کردیم. در این مقاله می‌خواهیم درباره اصول بودجه و علت وجود آن‌ها مطالبی را یاد بگیریم.

در ادامه همراه باشید با تیم آموزشی نخبه حساب.

بودجه به صورت مختصر

بودجه به طور کلی یک برنامه مشخصی است که توسط دولت ایجاد می‌شود.

این برنامه شامل پیش‌بینی درآمدها، هزینه‌ها و سایر منابع تأمین اعتباری است که برای دستیابی به اهداف سازمان ضروری و قابل اجرا می‌باشند.

۰۹۳۷۴۰۰۶۴۰۶

اسکن کنید

nokhbe_hesab

منظور از بودجه کل کشور چیست؟

بودجه سالانه کل کشور به ترتیبی که در قانون مقرر شده است، مطابق اصل ۵۲ قانون اساسی از طرف دولت تهیه شده و سپس برای انجام رسیدگی‌های لازم و تصویب آن به مجلس شورای اسلامی تسلیم می‌گردد.

اصول بودجه به چه معناست؟

تهیه و تنظیم بودجه ممکن است ساده به نظر برسد، اما در واقع نیازمند رعایت اصول و چهارچوب‌های مشخصی است.

ابتدا اصول بودجه را نام می‌بریم و سپس هر کدام را توضیح می‌دهیم.

۱. اصل سالانه

۲. اصل جامعیت

۳. اصل وحدت

۴. اصل شمولیت

۵. اصل تخصیص و عدم تخصیص

۶. اصل انعطاف‌پذیری

۷. اصل تعادل

مفهوم و شرح اصول بودجه

به ترتیب موارد مذکور را مورد بررسی قرار می‌دهیم:

۱. اصل سالانه

از آنجایی که به طور کلی درآمد های کشور مانند کشاورزی و... به صورت سالانه کسب می‌شوند و دریافت مالیات دولت از مردم نیز یک بار در سال انجام می‌شود، برنامه بودجه دولت نیز پیشبینی درآمدها و هزینه‌ها را برای یک سال انجام می‌دهد تا فقط یکبار توسط مجلس شورای اسلامی به تصویب برسد.

۰۹۳۷۴۰۰۶۴۰۶

اسکن کنید

nokhbe_hesab

نکته: سؤال مهمی مطرح است که اگر در مواردی دولت به هر دلیلی نتواند به موقع لایحه بودجه را به مجلس ارسال کند یا اگر به موقع ارسال کند و مجلس نتواند در زمان مقرر لایحه را تصویب کند چه اتفاقی خواهد افتاد؟

در پاسخ به این سؤال باید گفت که در موارد این چنینی، دولت تقاضای یک دوازدهم، دو دوازدهم و سه دوازدهم را برای مدت زمان یک ماه، دو ماه و سه ماه اعتبار را از مجلس دارد که مجلس آن را به تصویب می‌رساند.

۲. اصل جامعیت

اصل جامعیت این موضوع را بیان می‌کند که درآمدها و هزینه‌ها نباید همدیگر را تهاثر کنند و همچنین باید به صورت ناخالص درآمدها و هزینه‌ها را منعکس کرد.

اصل ۵۳ قانون اساسی کشور، بیان می‌کند که کلیه دریافت‌های دولت، در حساب‌های خزانه داری کل متمرکز شده و همه پرداخت‌ها در صورت اعتبارات مصوب طبق قانون انجام خواهند شد.

بنابراین بودجه به صورت کامل و برای همه دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی به صورت یکجا تهیه خواهد شد و به مجلس تقدیم خواهد شد.

۳. اصل وحدت

در بودجه اصل وحدت باید وجود داشته باشد. از آنجایی که می‌دانیم بودجه فقط یک بار در سال توسط دولت، تهیه و برای تصویب به مجلس شورای اسلامی ارسال می‌شود، باید با دقت بسیار زیادی انجام شود.

چرا که نباید دولت در تهیه و تقدیم بودجه، در طول یکسال چندبار بودجه تهیه کند.

برنامه بودجه به فقط یک بار در سال ارائه می‌شود و سازمان‌های اجرایی نیز مکلف هستند تا در موعد مقرر، بودجه پیشنهادی خود را به سازمان ارسال کنند.

۴. اصل شمولیت

این اصل بیانگر این است که دولت باید بودجه خود را به صورت مشروح و تفصیلی (جزء به جزء) تهیه نماید و سپس به مجلس ارسال کند.

این اصل فقط برای نظارت و کنترل و رسیدگی دقیق نیست؛ بلکه دستگاه‌های دولتی را وادار به مصرف درآمدهای عمومی به میزان تصویب شده، می‌کند.

۵. اصل تخصیص و عدم تخصیص

اصل تخصیص بیانگر این است که اعتبار معینی که برای یک هزینه مصوب می‌شود، باید به همان هزینه منظور شود. یعنی هیچ اعتباری نباید برای هزینه‌ای خارج از هزینه تصویب شده برای اعتبار، تخصیص داده شود.

اصل ۵۵ قانون اساسی تأکید دارد که دیوان محاسبات به کلیه حساب‌های وزارتخانه‌ها، مؤسسات، شرکت‌های دولتی و سایر شرکت‌هایی که به نحوی از بودجه کشور استفاده می‌کنند، رسیدگی و حسابرسی داشته باشد. تا اطمینان حاصل شود که هیچ هزینه‌ای از اعتبار مصوب تجاوز نکرده باشد و اعتبارات در محل مصوب، مصرف شده باشند.

۶. اصل انعطاف‌پذیری

در اصل قبلی به این مورد اشاره شد که هیچ گونه تغییر یا جابه‌جایی نباید در بودجه مصوب ایجاد شود.

اما در مواردی که پیشبینی ما با ممکن است با واقعیت انطباق نداشته باشد چطور؟ در چنین مواردی اصل انعطاف‌پذیری بودجه، اصلاحی برای ما انجام می‌دهد.

این اصلاح بدین شکل است که بدون تغییر در جمع اعتبارات، مبلغی از مواد و برخی دستگاه‌ها کسر و به همان میزان به دستگاه دیگری اضافه گردد.

۷. اصل تعادل

این اصل به برابری درآمدها و هزینه‌ها تأکید دارد و مطابق آن دولت‌ها بدون استقراض باید به تعهدات خود عمل کنند. یعنی در بودجه نباید کسری و یا مازادی داشته باشیم.

نتیجه‌گیری

در این مقاله تلاش کردیم تا درباره اصول بودجه مطالبی را برای شما هنرجویان عزیز نخبه حساب ارائه دهیم. به طور کلی یاد گرفتیم که اصول بودجه شامل چه مواردی هستند و هر مورد دارای چه مفهومی هست.

